

Onnodige paniek derivaten

FD 16-12-04

» Pieter Veuger

Onlangs stelde oud-voorzitter van het Nivra Jules Muis dat het controlegat bij derivaten 'de grootste bedreiging van de financiële stabiliteit' zou zijn. Muis zaait hiermee onnodig paniek.

Het is opmerkelijk dat de oud-voorzitter van het Nivra een dergelijk beeld schetst van de verantwoordelijkheid van accountants. Accountants richten zich niet op het functioneren van markten als geheel, maar dragen slechts zorg voor hoge kwaliteit van de financiële verslaggeving van individuele organisaties. In de uitvoering van die taak moet de accountant natuurlijk begrip hebben van zaken als de waardeketen, marktwaardeberekening, de verhouding tussen risico, kosten en opbrengsten en van de werking van specifieke contractbepalingen, regels en marktgebruiken.

Recente internationale verslaggevingsregels voor derivaten zorgen voor meer transparantie. Toelichting van de marktwaarde van derivaten is in elke ontwikkelde set van verslaggevingsregels verplicht. Binnen IFRS en US Gaap dienen derivaten bovendien tegen marktwaarde te worden gewaardeerd. US Gaap verplicht daarnaast tot een gevoeligheidsanalyse waarin de gevolgen van schokken op de financiële markten worden gesimuleerd. Zo'n gevoeligheidsanalyse wordt naar verwachting vanaf 2007 ook in Europa verplicht.

De accountantscontrole staat natuurlijk niet op zichzelf in de beheersing van derivatengebruik en -handel. Corporate governance-regelgeving stelt dat er ook aandacht moet worden besteed aan ondernemingscultuur en -structuur, formulering van de ondernemingsdoelstellingen, identificatie van risico's en de beheersing van deze risico's. De accountant beoordeelt op onderdelen de derivatenactiviteiten zoals die door de ondernemingsleiding worden uitgevoerd.

Door de internationale regelgeving is het risico dus beperkt, maar derivatenschandalen blijven mogelijk. Muis onderschat de kwaliteiten van zijn eigen beroepsgroep en zaait daarmee onnodig paniek.